

Handläggare

Barbro Ernard
0152-296 07

Socialnämnd

Uppföljning internkontrollplan 2016, helår

Förslag till beslut

1. godkänna rapporten om uppföljning av socialnämndens internkontrollplan 2016, för helåret 2016.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden antog 2016-01-26, § 6, en internkontrollplan för 2016 och godkände rapportering avseende första halvåret § 118, 2016-09-27.

Internkontrollen ska trygga en effektiv förvaltning där också verksamheten ständig förbättras. Internkontrollen ska säkerställa att de politiskt beslutade målen uppfylls samt att verksamhetens processer fungerar tillförlitligt.

Enligt tillämpningsanvisningar för internkontroll, KS/2013:488 ska kontrollaktiviteter genomföras, sammanställas och rapporteras till socialnämnden och kommunstyrelsen två gånger per år, i samband med delårsrapport 2 och årsrapporten.

Dessutom ska socialnämnden återkomma till kommunstyrelsen med en kort rapport om åtgärder som vidtagits för att åtgärda de avvikelser som uppmärksammats vid årsuppföljningen, enligt § 75 punkt 2, kommunstyrelsen 2016-04-06 (KS/2015:139).

Internkontrollplanen 2016 innehåller sju granskningsområden: resurser avseende HR och ekonomi, personal med rätt kompetens, kostnader för tillfälliga boenden, undernäring inom särskilt boende, tillförlitlighet i IT-systemen, bostäder samt utredningstid vid ärenden som rör barn och unga. Granskning av samtliga områden har genomförts.

Kostnader för tillfälliga boenden, har överträffat det angivna målet. Bostäder till anvisade från Migrationsverket beräknas vara anskaffade vid februari månads utgång 2017. IT-systemen har varit ur funktion vid åtta tillfällen under 2016. Utredningstiden i ärenden som rör barn och unga uppnår i stort sett angivet mål. Det finns personer på särskilt boende som är undernärda och nattfastetiden överskrider målvärdet på de flesta enheter.

Förebyggande och behandlande insatser pågår på enheterna. Uppföljning av kompetens hos medarbetare och chefer kommer att resultera i åtgärder från HR-avdelningen och socialkontorets ledningsgrupp.

Resultaten uppvisar vissa avvikelser i förhållande till uppsatta mål. Avvikelserna kommer fortsättningsvis att följas av socialkontorets ledningsgrupp. Åtgärder kommer att sättas in och rapporteras till socialnämnden i oktober 2017.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Rapport om åtgärder utifrån avvikelser efter uppföljning av internkontrollplan 2016, tas upp i socialnämnden i samband med delårsrapport 2, 2 oktober 2017.

Beslutsunderlag

Rapport uppföljning av socialkontorets internkontrollplan 2016, för helåret 2016. 2017-02-15.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Inger Grindelid
Socialchef

Barbro Ernald
Verksamhetscontroller

Annika Jungklo
Planering och
utvecklingschef

Rapport uppföljning av socialnämndens internkontrollplan 2016, helåret 2016.

Socialnämndens internkontrollplan för 2016 innehåller sju granskningsområden:

1. Risk för otillräckliga resurser avseende HR och ekonomi.
2. Risk för brist på personal med rätt kompetens.
3. Risk för höga kostnader för klienter som bor på tillfälliga boenden.
4. Risk för undernäring inom särskilt boende.
5. Risk för bristande tillförlitlighet i IT-system.
6. Risk för brist på bostäder i Strängnäs kommun.
7. Risk för lång utredningstid vid ärenden som rör barn och unga.

Uppföljning för helåret 2016 har gjorts och visar på följande resultat.

1. Risk för otillräckliga resurser avseende HR och ekonomi

Granskningsområde	Resultat för helåret 2016
Rekrytering Lönebildning	92 % av enhetscheferna har bra resurser för att jobba med rekrytering och lönebildning.
Psykosocial ohälsa	67 % av enhetscheferna har bra resurser för att jobba med psykosocial ohälsa.
Budget	60 % av enhetscheferna har bra resurser för att jobba med budget och ekonomiuppföljning.

Enkäter och intervjuer

Alla enhetschefer har tillfrågats via enkäter och intervjuer i personalfrågor samt om ekonomi och budget. Undersökning, samt analys och tolkning har gjorts i samarbete med HR-avdelningen respektive ekonomiavdelningen.

Rekrytering och lönebildning

Enhetscheferna anser sig ha bra resurser för att arbeta med rekrytering och lönebildning. Det är ändå vissa saker som de efterfrågar. En gemensam standardiserad rekryterings- samt anställningsavslutningsprocess skulle underlätta, liksom stöd i lönesättning och vid lönerevisioner.

Psykosocial ohälsa

Cheferna har viss osäkerhet i arbetet med psykosocial ohälsa och rehabilitering och önskar stöd från personalstrateger och företagshälsovården samt klargörande i roller mellan sig, medarbetare, företagshälsovård och HR-avdelning.

Enhetscheferna är mycket nöjda med det stöd som personalstrategerna ger. HR-avdelningen jobbar vidare utifrån det som framkommit i enkäter och intervjuer, konkret i form av ett ledarutvecklingsprogram.

Ekonomi och budget

Enhetscheferna förväntas ha kontroll över sin enhets ekonomi, på så sätt att de känner till hur budgeten har blivit framräknad, att de har kontroll över enhetens personalkostnader, övertid, semester lönenivåer etc., att de känner sig trygga i att göra ekonomiska prognoser under året och har en känsla för enhetens resultat redan innan det är klart. Dessutom veta hur man tar fram information ur ekonomihanteringsystemet (Raindance).

Enhetschefernas resurser för att sköta ekonomin är till 60 procent god. Svagheter som framkommer finns på vissa punkter och vissa enheter. Undersökningen har genererat ett detaljerat material för verksamhetschefer och ekonomer att jobba vidare med. Utbildning av enhetschefer är en del. En annan handlar om tydliggörande av roller; att enhetschefen ansvarar för enhetens budget och använder ekonomiavdelningen som stöd. Enhetscheferna är mycket nöjda med det stöd som ekonomerna ger.

2. Risk för brist på personal med rätt kompetens

Granskningsområde	Resultat för helåret 2016
Kompetenskartläggning	71 % av enhetscheferna anser att kompetensen hos medarbetarna är tillräcklig.
Gemensam fortbildning	Enheterna har behov av återkommande utbildningar bl.a. inom hot och våld, bemötande, dokumentation och IT m.m.
Socionomer	41 % av utredare inom barn- och ungdomsvården på IFO är socionomer. Målet är 100 %.
Undersköterskor	70 % av medarbetarna inom hemtjänsten, privat och kommunal, är undersköterskor. Kravet är 65 % och målet 100 %.
Delegation	1577 medarbetare har under 2016 genomfört webbutbildningen "Jobba säkert vid läkemedel" inför avläggande av delegeringsprov.

Enligt socialtjänstlagen (2001:453) 3 kap 3 § ska insatser vara av god kvalitet och det ska finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet.

Kompetenskartläggning

Enhetscheferna har tillfrågats om tillräcklig kompetens hos medarbetarna. Chefer som uppger otillräcklig kompetens syftar på att medarbetarna ska kunna bemöta och hantera tuffa brukare/klienter eller bedriva en effektiv administration. Inkonvertering av personal förekommer och kan vara svår att undvika, då utbildade vikarier med långa anställningstider övergår till att bli tillsvidareanställda, utifrån lagen om anställningsskydd (1982:80).

Gemensam fortbildning

Enhetscheferna har fått svara på frågan om behov av gemensamt anordnad och återkommande utbildning för sin personal. Intresset är stort, exempelvis utbildning i hot och våld, bemötande, dokumentation, hantering av IT-system, ergonomi mm. Cheferna ser framför sig en årlig utbildningskatalog, med ett utbud av utbildningar till vilka de kan anmäla sina medarbetare. Önskemålet har tagits omhand av socialkontorets ledningsgrupp.

Socionomer

Fr.o.m. 1 juli 2019 gäller striktare behörighet för att arbeta med utredning, bedömning och uppföljning inom barn- och ungdomsvården. De kompetenskrav som anges från Socialstyrelsen är socionomexamen eller motsvarande. I december 2016 var 7 av 17 utredare på IFO socionomer, d.v.s. 41 procent. Övriga hade annan form av högskoleutbildning. Socialkontorets ledning följer utvecklingen.

Undersköterskor

Kravet på utbildningsnivå inom hemtjänsten har uppfyllts. Kravet är 65 procent och nivån var under 2016, 70 procent. Målet är hundra procent. Mätning har gjorts vid två tillfällen under året och visar på en förbättring från första (augusti) till andra (december) tillfället med en ökning från 67 till 73 procent. Hemtjänstutförarna har tidigare uppgett det vara svårt att hitta utbildad personal. Värdet följs kontinuerligt i uppföljning av hemtjänstens kvalitet.

Delegation

SKL har tagit fram en webbutbildning "Jobba säkert vid läkemedel" som förberedelse inför avläggande av delegeringsprov, där Strängnäs kommuns medicinskt ansvariga sköterska har varit behjälplig. Webbutbildningen används flitigt inom kommunens verksamheter och hos de privata hemtjänstutförarna. 1577 personal har genomfört utbildningen under 2016 vilket är ett stort antal, som motsvarar all personal som tar emot delegering, både fast personal och vikarier. Sjuksköterskorna upplever att personalen har blivit säkrare vid läkemedelshantering efter utbildningen. Det stora antalet är förmodligen ett tecken på en lättillgänglig och populär utbildning som inger medarbetarna trygghet inför mötet med sjuksköterskorna för avläggande av delegeringsprovet.

3. Risk för höga kostnader för klienter som bor på tillfälliga boenden

Granskningsområde	Resultat för helåret 2016
Kostnader för klienter som bor på vandrarhem eller hotell.	Kostnaderna har minskat med 65 % jämfört med 2015.

Målsättningen var att minska kostnaderna för klienter boende på vandrarhem eller hotell med 30 procent jämfört med 2015. Kostnaderna 2015 var 2 220 tkr och 2016, 778 tkr, vilket innebär en minskning med 65 procent.

4. Risk för undernäring inom särskilt boende

Granskningsområde	Resultat för helåret 2016
Nattfasta på särskilt boende	Nattfastan är 12 ½ timmar. Målet är högst 11 timmar.
BMI hos enskilda på särskilt boende	16 % har ett BMI under 22, vilket innebär risk för undernäring.

Nattfasta

Med nattfasta på särskilt boende avses den period under natten då boende inte erbjuds något att äta eller dricka som ger nämnvärd energi. Målet är att den ska understiga 11 timmar. Senaste mätning gjordes våren 2016 och visar på en genomsnittlig nattfastetid på kommunens särskilda boenden på 12½ timmar. Alla utom en enhet hade längre än 11 timmars nattfasta. Men en enhet låg på 10 timmar. Där kontrollerar man varje persons näringsintag och har ställt in näringsdrycker eller annat i deras kylskåp, som erbjuds vid uppvaktningsnatttid. Generellt är måltidsordningen på alla boenden allför komprimerad under dygnet. Målen serveras tätt efter varandra, vilket ger ett långt uppehåll mellan dygnets sista och första mål, och som kan bidra till minskad aptit vid vissa måltider.

BMI

BMI (Body Mass Index) bör, för en person över 70 år, ligga på minst 22. Alla på särskilt boende erbjuds registrering av vikt mm i systemet Senior alert och det är här som uppgifter om BMI tas fram. Cirka tre av fyra personer är registrerade. Personer med lågt BMI behöver ha en åtgärdsplan, vilket ca tre av fyra har. Arbete med åtgärdsplanerna behöver utvecklas.

5. Risk för bristande tillförlitlighet i IT-system

Granskningsområde	Resultat för helåret 2016
Treserva	Socialkontorets användning av IT-system har helt eller delvis omöjliggjorts vid tre tillfällen under 2016, om sammanlagt 31,5 timmar. Nyckelfria lås har varit ur funktion vid fem tillfällen.
TES	
Medvind	
Trygghetslarm i ordinärt boende	
Integrationer	

Under året har IT systemen som används i omvårdnadsarbetet fungerat med enstaka avbrott. Vid ett tillfälle grävdes en kabel av, vilket påverkade många system i kommunen (7 timmar). Vid ett tillfälle fungerade inte integration mellan två system (24 timmar) (Medvind och TES) och vid ytterligare ett tillfälle låg ett av systemen (Treserva) nere (½ timme). Systemet för trygghetslarm har inte haft några avbrott. De nyckelfria låsen, som används av larmpatrullen, hemtjänsten, med kommunal och privata utförare har vid fem tillfällen varit ur funktion. Vid

dessa tillfällen kontakter utförarna trygghetslarmet, som har reservnyckel och anländer till bostaden för att öppna åt hemtjänsten.

6. Risk för brist på bostäder i Strängnäs kommun

Granskningsområde	Resultat för helåret 2016
Bostäder till medborgare i Strängnäs kommun	Av beviljat bistånd enligt socialtjänstlagen eller LSS, i form av bostad var alla utom ett verkställda inom tre månader.
Bostäder till anvisade från Migrationsverket	Alla anvisade beräknas ha fått bostäder vid utgången av februari 2017.

Bostäder till medborgare

Under året har ett beslut om bostad enligt socialtjänstlagen inte kunnat verkställas inom tre månader och därmed rapporterats till IVO. Beslutet är nu verkställt. Ytterligare åtta är rapporterade, men i dessa fall har personerna tackat nej till erbjudanden, för att vänta på alternativt förslag.

Anvisade från Migrationsverket

Enligt bosättningslagen (2016:38) som trädde i kraft i mars 2016 fick Strängnäs kommun i uppdrag att bosätta 97 nyanlända personer som beviljats permanent uppehållstillstånd (PUT). 2016 lyckades kommunen bosätta 47 av de 97. Resterande personer beräknas kunna bosättas i kommunen senast under februari 2017.

7. Risk för lång utredningstid vid ärenden som rör barn och unga

Granskningsområde	Resultat för helåret 2016
Utredningstiden vid ärenden som rör barn och unga	95 % av utredningarna har gjorts inom fyra månader.

Av 695 inledda nya utredningar har beslut om förlängd utredningstid fattats i 32 fall (5 procent).

Barbro Ernard 2017-02-15